

Universitätsbibliothek Paderborn

Annus Cisterciensis

In quo Pia, Et Brevi Apostrophe proponuntur Veneranda, & Imitanda Gesta
præcipua, & eximiæ Virtutes Sanctorum ac Beatorum utriusque sexûs
Ejusdem Sacri, Et Ab Origine Sua Exempti Ordinis

Meglinder, Joseph

[S.I.], Anno MDCLXXXIII.

Epistola Nuncupatoria.

urn:nbn:de:hbz:466:1-45314

EPISTOLA NUNCUPATORIA.

REVERENDISSIMIS
IN CHRISTO PATRIBUS,
AMPLISSIMIS PRÆSULIBUS
AC DOMINIS:

D. EMMANUELI,

Abbati Imperialis Monasterii Salemitani:
& Congregationis S. BERNARDI, Sacri
Ordinis Cisterciensis in Superiore Germania
COMMISSARIO GENERALI.

Salemium Fundatum est Anno 1137.

D. ALBERICO,

Abbati Ebracensi, Franconiæ Primi,
Visitatori Ordinario, & ejusdem Provinciæ
VICARIO GENERALI.

Fundatum est Ebracum Anno 1126.

D. ELIÆ,

Abbati Cæsariensi, & Provinciæ Suevicæ
VICARIO GENERALI.

Fundata est Cæsarea Anno 1133.

D. MALACHIÆ,

Abbati Alderspacensi, & Provinciæ Bavaricæ
VICARIO GENERALI.

Fundatum est Alderspachium Anno 1147.

EPISTOLA

D. NICOLAO,

Abbatii Maris-stellæ, & Helvetiæ, Alsatiæ
ac Brisgojæ
VICARIO GENERALI.
Fundata est Maris stella Anno 1227.

D. PETRO,

Abbatii Luciscellæ in Alsatia, *Fund. anno 1124.*

D. BERNARDO:

Abbatii Novi Castræ in Alsatia, *Fund. an. 1128.*

D. THOMÆ,

Abbatii Langheimësi in Franconia. *Fund. 1132.*

D. CANDIDO,

Abbatii Altæ Ripæ in Helvetia. *Fund. an. 1137.*

D. OLIVARIO,

Abbatii Parisiensi in Alsatia. *Fund. an. 1138.*

D. MALACHIÆ,

Abbatii Raitenhaslæcësi in Bavaria. *Fund. 1147.*

D. CAROLO,

Abbatii S. Urbani in Helvetia. *Fund. anno 1148.*

D. FRANCISCO,

Abbatii Brunbacensi in Franconia. *Fund. 1155.*

NUNCUPATORIA.

D. ROBERTO,

Abbati Portæ Cœli in Brisgoja. Fund. añ. 1156.

D. ROBERTO,

Abbati Bildhusano in Franconia. Füd. ã. 1157.

D. FRANCISCO,

Abbatis Speciosæ Vallis in Fräconia. Füd. 1157.

D. MARTINO:

Abbati Campi Principū in Bavaria. Füd. 1262.

D. GEORGIO,

Abbati Stamsensi in Tiroli. Fund. anno 1273.

D. MELCHIORI;

Abbati Cellæ Principis in Bavaria. Füd. 1274.

D. BONIFACIO:

Abbati Cellæ Dei in Bavaria. Fund. anno 1286.

CELEBERRIMÆ
CONGREGATIONIS
CISTERCIENSIS

Per Superiorem Germaniam

INCLYTIS PRÆSIDIBUS

DEFINITORIBUS PRUDENTISSIMIS.

Membbris Nobilissimis:

Patribus, Dominis, ac Mecenatibus meis

Gratiissimis, Observandissimis.

¶¶¶

EPISTOLA

Missi nuper in publicam
lucem exigui laboris mei
prima parte postquam S.
Ordinis Caput Supremum
veneratus sum, lex ipsa Rationis ju-
bebat, ut alteram consecratus par-
tem, ad proxima Capiti membra de-
scenderem: ad Vos, inquam, Reveren-
dissimi & Amplissimi Præfules: qui sub
gloriosissimo nomine, ac Patrocinio
Mellifui Patris N. BERNARDI Con-
gregationem hanc Vestram circa ini-
tium hujus seculi erexitis; invictâ
vigilantiâ, ne quicquam obstrepenti-
bus bellorum tumultibus, propagâstis;
& consiliorum prudentiâ, pietatis fer-
vore, ac saluberrimis Constitutioni-
bus sartam haetenus tectâmque con-
servatis. Concors omnium Vestrum
desiderium est, & meta solitudinis;
ut Regularis disciplina in cœnobijs cu-
ræ Vestrae concreditis non vigeat tan-
tum ac floreat, sed & uberes vitæ lau-
dabilis fructus producat. Huic sacro
mune-

NUNCUPATORIA.

munere Vestro dignissimæ voluntati promovendæ si quis quærendus est ad excitandos animos stimulus, vix inventur magis idoneus, quam Exempla. Longum enim, ait Philosophus Romanus (a) iter est per præcepta, breve & efficax per exempla: plus ex moribus, quam ex verbis trahimus. Hæc non ducunt solum, sed urgent, & arcano quodam fascino impellunt. Suam exempla personam agunt in libris non secùs ac in theatro: & commentatorum stylo sæpè vivaciùs, quam suâ linguâ loquuntur. Arguunt vitia sine palpo, Virtutis decorum sine fuso demonstrant: tangunt conscientiae mentis ulcera, sed sine tortura legentis; dum non frontis sed cordis ruborem pariunt. Sic est, ait Theodosij Imp. panegyristes, (b) exasperat homines imperata correptio, blandissimè jubetur exemplo. Cui consonat illud Theodidaeti nostri, quod post Magnum Gregorium frequenter inculcat: (c) Sermo vivus & efficax exem-

999

plum

EPISTOLA

plum est operis, facile faciens suadibile, quod dicitur; dum monstrat factibile, quod suadetur. Prototypon exemplorum omnium est Servator humani generis, Via nimirum, Veritas, & Vita: qui sanctimoniae absolutissimae vestigia Spiritus Divini calamo exarata ideo tam sedulò nobis commendavit, ut quemadmodum ipse ambulavit, ita & nos ambulemus. Sacratissimis his vestigiis presso pede inhæserunt illi XII-Viri, qui præeunte sermonem Principe gloriantur: Secuti sumus te. Horum deinde gesta revolentes Antonij, Pauli, Macharii, Pachomii, Hilariones, dum eandem Apostolicam viam terebant, in hodiernam usque diem sunt nobis pro exemplo Christianæ perfectionis: eandemque ob causam S. Legislator noster Benedictus horum Vitas Patrum quotidie post cœnam prælegi tam sanctè præcepit (d) neminem ab hac lege eximens, nisi legitimè impeditum. Magneticam hanc Exempl-

NUNCUPATORIA.

plorum vim felicissimè expertus Augustinus disertè fatetur, se isto calcari animum ad ingrediendam prosequendāmque, arduam licet, Virtutis semitam extimulavisse; illud crebro sibi occinens: *Tu non poteris, quod isti, & istae?* (e) Præ alijs tamen exemplis nos afficere solent domestica, quasi viciniora, & speciali quadam proprietate ad nos spectantia. Nec alio fine Veteres Romani Avorum Ceras tam religiosa veneratione colebant, quam ut earum aspectu ad imitanda Majorum facinora accenderentur. *Hoc enim*, velut Tullio placet, (f) generi hominum propè à natura datum est, ut quā in familiâ laus aliqua forte floruerit, hanc fere, qui sunt ejus stirpis, cupidissimè prosequantur. Abundat profectò Inclita Cisterciensis familia nobilissimis sanctimoniarum exemplis, numero & magnitudine admirandis. Quæ ut plurium oculis ad cognitionem, & animis ad imitationem subjicerentur, ex diversis

Aucto-

EPISTOLA

Auctori bus hinc inde dispersa in hoc
redegi compendium: quod veluti Vo-
bis, Reverendissimi Præsules, mille no-
minibus debeo, ita quâ par est demis-
sione & observantia offero, Dedicó-
que. In quo si *Causam efficientem*, uti
loquuntur Dialetici, intuemini: lu-
bens fatebor, dignum esse omni con-
temptu: si vero *formam spectatis*, quam
à stylo habet ac typo, hæc mihi vide-
batur aptissima, tam prolixæ rerum
diversarum Iliadi nucem, non scrini-
um quærenti, & in hoc maximè inten-
to, ne enchiridii compendium exce-
deret: si *materiam*, displicere non po-
test, nisi nec Cisterciense nomen, nec
pietatem amantibus: si denique *finis* à
me destinatus attendatur, qui est ho-
nor DEI & ejus Amicorum, ac salus
animarum, non optandus modò fuit
hic labor, sed imperandus. Æqui er-
gò bonique pios conatus consulite, &
in gratioſo favoris gremio confove-
te. DEUS ex largifluo Bonitatis suæ
thesauro

NUNCUPATORIA.

thesauro Reverendissimas Dominati-
ones Vestras longævâ, Pacis almæ ple-
nâ, ac demum æternâ cumulet felici-
tate. Extendat de supernæ Patriæ se-
dibus assuetam prodigiis dextram san-
ctissimus noster Thavmaturgus (quod
in fronte hujus libri pictura insinuat)
& hoc insigne decus Germaniæ, Con-
gregationem hanc amori ipsius addi-
ctissimam repleat Benedictionis suæ
dulcedine, efficiat meritis suis, ut qui
haec tenus cum universo terrarum or-
be fuimus Virtutum ejus admiratores,
pergamus porrô illius esse strenui imi-
tatores, tandemque nos, tanquam fi-
lios non degeneres, promoteat ad
consortium gloriae suæ immortalis. Ita
Iovet ex Typographeo Maris-Stella-
no, Calendis Januarii, anno 1683.

Reverendissimarum & Ampliss.
Dom. Vestrarum

Cliens humillimus
Religiosus Marisstellanus.

(a) Seneca epist. 6. (b) Latinus Pacatus in
Or. paneg. ad Theod. jun. (c) S. Bern. epist. 201,
& in serm. de S. Bened. (d) Regule cap. 42.
(e) soliloq. cap. 10. (f) Cicero pro Rabir.

AD LECTOREM.

Paucis hic rogandus es, Lector benevole, ne
nimia diligentia ad Pedem Geographicum dis-
cutias imaginem, quam in libri hujus vestibu-
lo posui. Locorum situm ac distantiam ex Tabu-
lis Merianeis desumpsi, & secundum gradus pro-
portionales ita collocavi, ut omnia diffuse in lon-
gum laicumque Congregationis Monasteria oculis
uno intuitu subjicerentur: iter enim magis ad
celum, quam per terras demonstrare hoc meo qua-
licunque labore constitui.

Par ratio est de annis Fundationum, quos
ordinis gratia adjunxi, simpliciter secutus Jon-
glinum. Illius error est, nullius per me Juribus
derogans, si quem forte quis deprehenderet.

ANNI